

MOELVEN EIDSVOLD VÆRK AS
Sagvegen 10
2074 EIDSVOLL VERK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Susanne Brix Røed, 32266741

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til opprydding i forurensede sedimenter i Andelva i Eidsvoll kommune

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har ferdigbehandlet søknaden fra Moelven Eidsvold Værk AS, og gir tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Hurdalssjøen i Eidsvoll kommune. Det gis også tillatelse til flytting av edelkreps i forbindelse med tiltaket.

Det gis dispensasjon fra verneforskriften til å gjennomføre mudring i fuglefredningsområdet. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er stilt vilkår til dispensasjonen.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren varsler vedtak om gebyr på kr 94 600 for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren viser til søknad mottatt 18.12.2026 fra Moelven Eidsvold Værk om mudring i Hurdalssjøen for å fjerne forurensede sedimenter.

Bakgrunn

Tiltaksområdet er lokalisert på Eidsvoll verk, og ligger plassert ved Hurdalssjøen og Andelva. Tiltaksområdet omfatter eiendommene med gnr./bnr. 97/40, 97/64, 97/104, 97/108, 97/157 og 97/131. Det er dokumentert sagbruksvirksomhet på området helt tilbake til 1600-tallet. Sagbruket var fra slutten av 1700-tallet eid av Hagen Mathiesen, før det ble solgt fra Mathiesen-konsernet til Moelven i 1994-1995. Sagbruket ble lagt ned i 2025, og det er nå planlagt opprydding av eiendommen på land og i sjø.

Statsforvalteren har pålagt Moelven Eidsvold Værk å utarbeide en risikovurdering og tiltaksplan for opprydding av forurensede sedimenter i Hurdalssjøen ved Moelven Eidsvold vær i Eidsvoll

kommune. WSP har i forbindelse med utarbeidelse av tiltaksplan for forurensset grunn utført sedimentprøvetaking i Hurdalssjøen og Andelva i juni 2024.

Sammendrag av søknad

Det søkes om å mudre ca. 500 m³ innenfor et område på ca. 1500 m². Først fjernes stein, trevirke og stokker, deretter mudres det øverste sedimentlaget ca. 30 cm ned, før området reetableres med stein for å bevare leveområder for edelkreps. Sedimentene sorteres og avvannes før transport til mottak. Som avbøtende tiltak vil det etableres en partikkelsperre nedstrøms tiltaksområdet for å redusere spredning av miljøgifter. Det søkes også om flytting av edelkreps. Edelkreps skal fanges og flyttes oppstrøms i elva før tiltaksgjennomføringen.

Tiltakene skal gjennomføres ved lav vannstand for å redusere spredning av forurensning, samt for å lettere gjøre adkomst til tiltaksområdet og gjennomføringen av mudringen.

Delegering av myndighet

Ifølge rundskriv T-3/12 punkt 2.6 er Statsforvalteren myndighet for opprydding i forurensset sjøbunn som kan knyttes til skipsverft. Øvrige lokaliteter med forurensede sedimenter, inkludert forurensede sedimenter i vassdrag, er det Miljødirektoratet som er myndighet for. Miljødirektoratet kan delegere myndighet til statsforvalteren i den enkelte sak. Miljødirektoratet er som utgangspunktet myndighet for oppryddingen i forurensset sediment i form av mudring utenfor Moelven Eidsvold Værk. Statsforvalteren ba om myndighet for behandling av søknaden i e-post av 26.02.2026.

Med hjemmel i brev fra Miljøverndepartementet 7. august 1995 jf. forurensningsloven § 81, delegerte Miljødirektoratet myndighet etter forurensningsloven med hensyn til mudring av forurensset sediment ved Moelven Eidsvold Værk AS i e-post av 06.03.2026. Følgelig er Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus rette myndighet til å behandle søknad om tillatelse etter forurensningsloven § 11 til mudring i forurensset sediment i henhold til søknad.

Høring

Statsforvalteren har sendt søknaden på høring i tidsperioden 05.02.2026 til 26.02.2026. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider.

Vi har mottatt fire høringsuttalelser. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsen.

Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma skriver at opprydding i forurensset masse er viktig, og at tiltaket bør gjennomføres. De forutsetter at forurensset masse leveres til godkjent mottak i henhold til forurensningsgrad, og at mudringen gjennomføres ved liten vannføring. Etter opprydding bør informasjonen bli lagt inn i Grunnforurensningsdatabasen og Vann-Nett.

Vannområdet påpeker at det høyst sannsynlig finnes andemusling i Andelva og Hurdalssjøen, og at dette bør hensyntas særskilt i oppryddingen, i tillegg til spesielle hensyn til edelkreps. De mener videre at det bør synliggjøres i vurderingen at stoffet «dowicide» og Lindan ble brukt i sin tid på området, i tillegg til PAH-stoffene og TBT. Vannområdet støtter ikke planene om å legge ut stein, såfremt stein ikke fjernes. Stokker/tømmer er viktige habitat for edelkreps, så de anbefaler derfor at en stor andel stokker/tømmer som ikke anses for å være forurensset legges tilbake i elva. Dersom det etter oppryddingen vil være igjen få/ingen tømmerstokker/død ved, bør en god del rene trær/røtter legges ut for å kompensere for de som fjernes. Død ved/trær er svært viktig som substrat/habitatfaktor i akvatiske miljøer, og særlig der det fra naturen side er – og skal være – lite

stein, slik tilfellet er i Andelva. Å tilføre nye steiner i elva er et kunstig element, og anbefales derfor ikke gjennomført.

Moelven Eidsvold Værk svarer at forurensede masser vil avvannes og transporteres til godkjent mottak. I henhold til tiltaksplanen skal det utføres en etterkontroll (sluttkontroll) av den kjemiske tilstanden etter mudringen før det reetableres med stokker og stein fra elva. Data fra sluttkontrollen skal legges inn i Vannmiljø. På nåværende tidspunkt er Grunnforurensningsdatabasen oppdatert med forurensningen i grunnen på industriområde, ikke i Andelva. Disse resultatene ligger i Vannmiljø.

Moelven Eidsvold Værk skriver at de ønsker å ta hensyn til potensielle forekomster av andemuslinger ved å vurdere tiltak i tråd med NINAs veileder om flytting av ferskvannsmuslinger. Etter mudring skal elvebunnen tilbakeføres til opprinnelig tilstand, og det skal tilrettelegges for reetablering av musling. De skriver at flytting av musling er forbundet med stor risiko for at muslingen dør, og at sannsynligheten er stor for at bestanden reetablerer seg selv på egenhånd så lenge forholdene ligger til rette for det. De skal hensynta å flytte individer dersom disse oppdages under oppgravingen.

I COWIs undersøkelse (2019) av vann og sediment i Andelva ble det ikke påvist PAH-forbindelser, PCB, BTEX, olje, fenoler eller kresoler i vannprøven. På bakgrunn av dette kunne det ikke konkluderes med at Dowicide™ utgjør noen forurensning til vassdraget. De påviste konsentrasjonene av både p-kresol og diklorfenol ligger dermed under gjeldende normverdier for forurenset grunn. Det finnes ikke fastsatte tilstandsklasser for sediment (M-608) for de to påviste stoffene, og miljøtilstanden kan derfor ikke klassifiseres. Det kan likevel konstateres at det forekommer spor av disse stoffene i sedimentene, selv om konsentrasjonene er lave. Det foreligger ingen dokumentasjon som verken WSP eller Moelven har kunnet fremskaffe som tilsier at lindan har vært benyttet i Moelvns impregneringsprosess.

Kjell Sandaas ønsker å gjøre oppmerksom på at området trolig har bestand av store ferskvannsmuslinger som er svært viktige i bunndyrsamfunnet og som en betydelig vannrenser. Sannsynligvis dreier det seg om arten andemusling *Anodonta anatina* som har bestand i Hurdalssjøen og Hersjøen oppstrøms. Han skriver at teoretisk kan andre arter forekomme.

Moelven Eidsvold Værk viser til høringssvaret til Vannområde Hurdalsvassdraget/Vorma.

Akershus fylkeskommune skriver at de ser det som positivt for miljøet at det skal ryddes opp i gammel forurenset grunn fra industri i Andelva. Tiltaket kan ses på som en form for habitatrestaurering og det er derfor avgjørende at bunnforholdene blir tilbakestilt til en antatt naturtilstand. I søknaden oppgis det at sunket tømmer og trevirke har fungert godt som skjul for edelkreps, og at disse skjulmulighetene skal erstattes med stein i ulike størrelser. Dersom det ikke er større stein i tiltaksområdet fra før, eller at det løftes ut større steiner under mudringen, mener fylkeskommunen at det heller bør reetableres med trevirke. En mulig naturbasert metode vil da være å tilføre større trær, liggende ut i elva, med roten godt forankret i elvebanken. Dette vil potensielt erstatte dagens skjulhabitat, gi bedre grunnlag for økt biologisk mangfold, sammenliknet med bruk av stein og bidra til erosjonssikring av elvebredden.

Moelven Eidsvold Værk svarer at den innledende kartlegging av bunnen i tiltaksområde med ROV avdekket at det er større stein i tiltaksområde, i tillegg til tømmerstokker/trevirke. De imøteser å gjenbruke større trestokker/trevirke der det er mulig, ettersom polert trevirke i elver er viktig substrat og gjemmede for mange arter i ulike artsgrupper. Det forventes at trevirke som allerede

ligger i elva (synketømmer) lettere vil legge seg til rette for å re-etablere naturtilstand. I tillegg vil større steiner som ligger i elva fra før gjenbrukes i tiltaksområde. Bunnforholdene blir tilbakelestilt til antatt opprinnelig naturtilstand. De går bort ifra å tilføre ny stein til elvebunnen, men gjenbraker stein som allerede ligger i elva.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) skriver at Statsforvalterens behandling etter forurensningsloveni tilstrekkelig grad ivaretar andre relevante almenne interesser i vassdraget. De skriver vidare at tiltaket ligger innenfor aktsomhetsområde for kvikkleireskred. De viser til NVEs veileder 1/2019 sin gir anbefalinger i forhold til kvikkleireskred ved gjennomføring av tiltak. NVE anbefaler vidare at det skal vurderes hvordan planlagte tiltak kan gjennomføres med hensyn til sikkerhet mot kvikkleireskred.

Moelven Eidsvold Værk svarer at utførte prøvegravinger i elven (i tiltaksområde) viser at det er påtruffet fjell ved 1-1,5 meter (inhomogent område), samt noe fjell i dagen ved lavvann. Det er derfor mindre enn 2 meter til fjell, og det er derfor ingen fare for kvikkleireskred (jf. NVE veileder 1/2019). Sikkerhet mot kvikkleireskred og områdestabilitet er derfor ivaretatt iht. plan- og bygningsloven og TEK-17 kapittel 7.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Mudring med formål om opprydning i forurensede sedimenter reguleres ikke av forurensningsforskriften kap. 22, men direkte av forurensningsloven. Opprydning i forurensede sedimenter medfører som hovedregel fare for forurensning, jf. § 7 første ledd, og krever derfor tillatelse etter § 11 for å kunne utføres lovlig.

Ifølge rundskriv T-3/12 punkt 2.6 er Statsforvalteren myndighet for opprydning i forurenset sjøbunn som kan knyttes til skipsverft. Øvrige lokaliteter med forurensede sedimenter, inkludert forurensede sedimenter i vassdrag, er det Miljødirektoratet som er myndighet for. Miljødirektoratet kan delegere myndighet til statsforvalteren i den enkelte sak.

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16. Etter delegering av myndighet fra Miljødirektoratet med hjemmel i forurensningsloven § 81, har Statsforvalteren behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeider som kan medføre forurensning i sjø og vassdrag, jf. rundskriv T-3/12.

Søknaden er også vurdert etter forskrift om ferskvannskreps. Statsforvalteren er riktig myndighet til å gi dispensasjon til fangst av edelkreps utenfor den generelle krepsesesongen fra 6. august til 14. september.

Statsforvalteren vurderer også søknad om tillatelse opp mot vannforskriften § 4, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». I tillegg skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7, vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden, må det søkes på nytt.

Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Grunnforhold og vannføring

Fysiske tiltak i områder med kvikkleire kan utløse skred. Det er viktig at tiltakene ikke endrer områdestabiliteten og gjennomføres i tråd med [NVE sine råd og veiledninger](#). Tiltak i vassdrag kan påvirke hydrologi og strømningsforhold i vassdraget. Økt vannhastighet og redusert kapasitet til å lede bort vann kan føre til erosjon og skader på elvekantene som igjen kan øke faren for skred. Kommunene har en viktig rolle for å påse at det ikke iverksettes tiltak i områder med dårlig områdestabilitet uten at det gjøres nødvendige avbøtende tiltak. Tiltakshaver må selv ta kontakt med kommunen dersom det skal gjennomføres tiltak som kan påvirke områdestabiliteten.

Vurdering av forurensningspotensial

Fysiske tiltak i sjø som mudring kan medføre oppvirvling av sedimenter og nedslamming av omkringliggende områder. Arbeider på forurenset sjøbunn kan i tillegg medføre spredning av metaller og organiske miljøgifter.

Det ble tatt sedimentprøver fra 7 stasjoner i 2024, også ble det gjennomført supplerende undersøkelser i 2025 der det ble tatt prøver fra ytterligere 9 stasjoner. Analyseresultatene fra sedimentprøvene viste PAH-forbindelser i tilstandsklasse 4 i prøvepunktet rett vest for virksomhetsområdet i Hurdalssjøen. Ellers viste prøvene tilstandsklasse 3 for PCB, sink, PAH-forbindelser og kadmium. Prøvene fra Andelva øst for Moelven Eidsvold Værk viste tilstandsklasse 1-2, og at det ikke var behov for opprydding her.

Ettersom det er påvist at bunnensedimenter i tiltaksområdet er forurenset er det viktig at tiltakshaver gjennomfører avbøtende tiltak for å hindre spredning av partikler og partikkelbundet forurensning. På bakgrunn av forurensningssituasjonen i tiltaksområdet stiller vi krav om at tiltakshaver skal etableres dobbel partikkelsperre ved alle arbeider som skal gjennomføres i sammenheng med tiltaket. Tiltakshaver plikter å etablere skriftlige rutiner for kontroll, drift og vedlikehold av partikkelsperre for å sørge for at disse fungerer som forutsatt.

Det skal også gjennomføres turbiditetsmålinger under anleggsperioden når det mudres. Turbiditeten skal måles ved minst en stasjon som er direkte påvirket av anleggsarbeidet og ved en referansestasjon som ikke er påvirket. Hvis turbiditeten overskrider 10 NTU over referansenivået i 20 minutter, må arbeidet stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdi. Det tillates ikke mudring dersom turbiditetsmålerne er ute av drift. Turbiditetsmålere må plasseres på en slik måte at partikkelforurensning fra arbeidene fanges opp. Det skal foreligge en faglig vurdering av både antall og plassering av turbiditetsmålere, og denne må være skriftlig dokumentert i prosjektets internkontrollsystem.

Oppgravde masser fra vassdrag er å anse som et næringsavfall og skal leveres til godkjent mottak eller nyttiggjøres i henhold til avfallsregelverket. Det tillates kun nyttiggjøring av masser i tilstandsklasse 1-2, jf. Miljødirektoratets veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*. Masser i tilstandsklasse 3-5 skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver plikter å dokumentere tilstandsklassene til avfallsmassene og hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

Dersom vann fra avvanning av masser skal slippes tilbake til vassdrag, skal det slippes tilbake innenfor etablert partikkelsperre.

Vi stiller også krav om at det skal gjennomføres en miljørisikovurdering av alle arbeidene i Hurdalssjøen. Det skal settes inn avbøtende tiltak der miljørisikovurderingen avdekker at det er behov for å redusere risikoforholdene.

Statsforvalteren vurderer at de fastsatte vilkårene i tillatelsen vil sikre at forurensningen fra arbeidene holdes innenfor et akseptabelt nivå. Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Vurdering etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag

I henhold til forskrift om fysiske tiltak i vassdrag er det forbudt å sette i verk fysiske tiltak som medfører eller kan medføre forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer. Etter søknad kan det likevel gis tillatelse.

Ettersom det forekommer edelkreps i Andelva og Hurdalssjøen, er Statsforvalteren rett myndighet til å behandle tiltaket etter forskriften. Statsforvalteren vurderer at det ikke er nødvendig å gi en egen tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, da vilkårene i tillatelsen etter forurensningsloven er dekkende for å ivareta forskriften. Forutsatt at arbeidene gjennomføres i tråd med vilkårene i tillatelsen vurderer Statsforvalteren at produksjonsmulighetene for kreps eller andre ferskvannsorganismer ikke vil forringes.

Konsekvenser for naturmiljøet

Det følger av forvaltningsloven at vi skal sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. I saker som berører naturmangfold gjelder i tillegg prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 jf. § 7.

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Ved vurderingen av § 8 er det sentrale å finne ut *hvilket naturmangfold* som kan påvirkes av beslutningen, *hvilken tilstand dette naturmangfoldet har* og *hvilke effekter* beslutningen vil ha på naturmangfoldet. Vurderingen av disse tre spørsmålene utgjør til sammen kunnskapsgrunnlaget.

I Miljødirektoratets Naturbase (2026) er det ikke registrert noen viktige naturverdier i nærheten av tiltaksområdet, men det er registrert edelkreps både oppstrøms og nedstrøms virksomheten. Edelkreps er vurdert til sterkt truet (EN) på Norsk rødliste for arter 2021. Vurderingen kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse. Edelkreps trues av krepsepest som overføres fra den fremmede arten signalkreps. Det er 100 % dødelighet for alle individer som smittes. Det stilles derfor vilkår om at utstyr som er i kontakt med vassdraget skal desinfiseres før og etter bruk. Området inngår også i verneområde Andelva, Nessa og Risa med verneID VV00000598 og verneformål fugleliv. Vi stiller krav til fangst og flytting av edelkreps, og for fuglefredningsområdet. De kommer frem av høringsinnspillene at det mest sannsynlig finnes andemusling i området. Moelven Eidsvold Værk svarer at dersom de påtreffer andemusling under mudringen skal disse flyttes. Vi anser dette som tilstrekkelig tiltak for andemuslingen.

Kunnskapsgrunnlaget, jf. § 8, om artene som blir berørt ved tiltaket, er god. Vi vurderer at effekten av tiltaket på naturmangfoldet er kjent.

Formålet med § 10 er å se virkningen av det konkrete tiltaket i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Da får man sumvirkningen eller den samlede belastningen på naturmangfoldet. Hurdalssjøen er ikke påvirket av mange tiltak, og den samlede belastningen etter § 10 kan derfor anses derfor som liten. Vi vurderer likevel at negative effekter og belastningen av det aktuelle tiltaket kan begrenses gjennom avbøtende tiltak. Forutsatt at tiltaket gjennomføres i tråd med vilkårene i tillatelsen, vurderer vi at det ikke vil skje betydelige skader på naturmangfoldet. Tiltaket vil også bidra til å bedre forholdet for naturmangfold i området.

Statsforvalteren anser at fastsatte vilkår i tillatelsen vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad. Naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet er vektlagt i mindre grad ved fastsettelse av vilkårene.

Statsforvalteren minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. § 11 i naturmangfoldloven. Tiltakshaver er også pliktig å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12 i naturmangfoldloven.

Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er oppfylt.

Vurdering etter forskrift om ferskvannskreps § 3

I henhold til Forskrift om ferskvannskreps er det forbudt å fange eller avlive ferskvannskreps og å bruke, sette ut eller la bli stående redskap som er innrettet til slik fangst i perioden 15. september til og med 6. august. Statsforvalteren kan likevel gi dispensasjon til fangst av edelkreps jf. Forskrift om ferskvannskreps § 3.

Tiltaket kan under anleggsperioden føre til økt dødelighet og høyt stressnivå for individer av edelkreps innen tiltaksområdet. Flytting av edelkreps vil også påføre individer stress under fangst og flytting. Samfunnsnyttene av å fjerne forurensede sedimenter vurderes som høy. Flytting av edelkreps i forkant av arbeidene vurderes derfor som et avbøtende tiltak som, dersom utført etter vilkårene satt i denne dispensasjonen, fører til at samfunnsnyttene overstiger de negative konsekvensene for edelkreps i området. For å forhindre spredning av krepsepest må alt utstyr som brukes til fangst desinfiseres før og etter bruk.

Statsforvalteren gir med hjemmel i forskrift om ferskvannskreps § 3 Moelven Eidsvold Værk dispensasjon til å fange edelkreps for flytting nedstrøms. Fangsten skal foregå i nær tid før tiltaket med graving starter, og flytting skal planlegges og utføres i samarbeid med fagperson med dokumentert kompetanse på edelkreps. For å unngå forstyrrelse av edelkreps i parringstiden, skal flyttingen ikke foretas i perioden 1. oktober til 31. oktober.

I henhold til § 7 i lov om forvaltning av naturens mangfold av 19. juni 2009, er tiltaket vurdert etter prinsippene for offentlig beslutninger i §§ 8-12. Kunnskapsgrunnlaget, jf. § 8, om artene som blir berørt ved tiltaket, er så god at en kan anta at effekten av virkningen av tiltaket er liten. § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor mindre vekt. Den samlede belastningen etter § 10 anses som liten. Vilårene legger bl.a. opp til at det skal utvises ekstra forsiktighet ved håndtering av edelkreps, slik at det ikke kan påregnes nevneverdige skader på naturmangfoldet som etter § 11 kan pålegges dekket

av tiltakshaver. Fangst av edelkreps er en kjent metode med kun lokal påvirkning som etter § 12 kan sies å være miljøforsvarlige teknikker og som gir det best samfunnsmessige resultatet.

Vurdering etter vannforskriften

I vannforvaltningsdatabasen Vann-Nett ligger tiltaksområdet i vannforekomsten *Hurdalssjøen* (002-141-L). Vann-Nett har vurdert økologisk tilstand som «god», og den kjemiske tilstanden er vurdert som «ikke klassifisert». Vannforekomsten er i noen grad påvirket av næringsforurensning, organisk forurensning, saltforurensning og kjemisk forurensning, og i middels grad påvirket av endret habitat som følge av hydrologiske og morfologiske endringer.

Rett nedenfor tiltaksområdet ligger vannforekomsten Andelva (002-3785-R). Den økologiske tilstanden er vurdert til «god», og den kjemiske tilstanden er vurdert til «god». Vannforekomsten er i størst grad påvirket av utslipp fra separate avløpsanlegg, samt i middels grad påvirket av avrenning fra jordbruk, punktutslipp fra søppelfyllinger og endret habitat som følge av hydrologiske og morfologiske endringer.

I henhold til § 4 i vannforskriften skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. Ny aktivitet og inngrep skal derfor ikke medføre forringelse eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål som er satt.

Mudring vil påvirke vannmiljøet i resipienten. Graden av påvirkning avhenger blant annet av størrelsen på resipienten, tiltakets omfang og bruk av avbøtende tiltak. I denne saken vurderer Statsforvalteren at det er positivt å fjerne forurensede sedimenter og treverk fra bunnen. I tillegg er størrelsen på vannforekomsten og omfanget av tiltaket er av den grad at miljøtilstanden i vannforekomsten ikke vil bli vesentlig påvirket av arbeidene. Tiltaket vil kunne påvirke vannmiljøet lokalt i tiltaksområdet, men ikke i hele vannforekomsten.

Så fremt arbeidene gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsen, vurderer vi at tiltaket ikke vil føre til varig forringelse av vannkvaliteten eller vanskeliggjøre oppnåelsen av de fastsatte miljømålene.

Dispensasjon etter verneforskriften

Regelverk

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for naturfredningsområdet i Andelven, Nessa og Risa. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift. Forskriften sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse. Formålet med verneområdet er at fuglelivet i et nærmere bestemt område langs Andelven, Nessa og Risa, med strandkanter og evjer, slik som det går fram av et framlagt kart, være fredet mot ødeleggelse eller skade av enhver art.

Innenfor det fredede område er det forbudt:

1. å drepe, skade eller forstyrre fuglene,
2. å ødelegge eller røve reir og egg,
3. å løse skudd. II.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til tiltak som forstyrrer fuglelivet innenfor den fredningssone som vernekartet angir. Statsforvalteren skal, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet, og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller

dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til oss å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon i dette tilfellet. Utgangspunktet er at naturverdiene som har begrunnet vernet skal ha en klar forrang framfor andre hensyn.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette betyr at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal vi vurdere prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder.

Statsforvalterens vurdering

Det kommer frem av naturmangfoldloven § 8 at kravet til kunnskapsgrunnlaget skal være oppfylt før myndighetene fatter vedtak i saken. Andelven, Nessa og Risa naturfredningsområde ble vernet for å ta vare på et viktig område for fuglelivet. I ornitologisk sammenheng er den øvre delen av Vorma og nedre del av Andelven viktigst. Her er vannet stilleflytende og har en rik bunn med flytebladvegetasjon, og rikelig sumpvegetasjon i beskyttende viker og tilløp. I henhold til naturbase er dyrelivsfredningsområdet et viktig område for flere arter av ender, svaner og spurvefugler både som leveområde, hekkelokalitet og vinteroppholdssted.

Inngrep og anleggsvirksomhet langs Risa vil kunne medføre forstyrrelser på fuglelivet. Andelven, Nessa, og Risa naturfredningsområde er et viktig vinteroppholdssted for en rekke fuglearter. I tillegg til at området også brukes av en rekke arter som hekke- og oppvekstområde. Forstyrrelser innenfor den sårbare perioden (15. april – 15. juni) for fuglelivet er ikke ønskelig. Det er heller ikke ønskelig med forstyrrelser om vinteren, da flere arter bruker området som overvintringsområde. Vurdert opp mot hverandre er det bedre med forstyrrelse av fuglelivet om vinteren enn i hekketiden da området har betydning for atskillig flere fugler og er mer sårbart i hekketiden.

Mudring i seg selv vurderes å ha begrenset skadelig og forstyrrende påvirkning på fuglelivet da dette er tiltak som går over en kort periode og på en begrenset del av elven. Tidspunktet for mudring er imidlertid uheldig i forhold til hekkende vannfugl siden tiltaket er planlagt på våren i starten av hekkesesongen for fugl. Med i vår vurdering av om tiltaket skal gis tillatelse må også den samlede belastning tiltaket bidrar til innenfor verneområdet vektlegges, og tas med i vår vurdering av om tiltaket kan gis dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Tiltaket må ses i sammenheng med andre tiltak som er under gjennomføring eller planlegging innenfor verneområdet slik at ikke totalbelastningen blir for stor på fuglelivet i området. Det er flere pågående tiltak innenfor verneområdet med blant annet etablering av riggområde og anleggelse av gang og sykkelvei langs Bøndalsvegen ved Andelven, utskifting av kraftledningstrase som krysser Risa ved Risa bro på E6 samt utskifting av jernbanebro over Risa. Alle disse tiltakene vil kunne ha en viss negativ konsekvens for fuglelivet. Planlagt mudring vil komme i tillegg til de nevnte tiltak, og er med på å øke den totale belastningen innenfor det vernede området.

Det foreligger kunnskap om området, og artene som bruker dette området, både i Artsdatabanken og Naturbase. Statsforvalteren har også kunnskap om området gjennom ulike rapporter og forvaltning av området. Fordi kunnskapsgrunnlaget er godt, tillegges føre-var-prinsippet (nml. § 9) liten vekt i denne saken.

Vi vurderer at tiltaket med mudring av et relativt begrenset område, som i mindre grad brukes av fugl i dag, er av en slik karakter at de vil ha en begrenset negativ påvirkning på fuglelivet i en definert

periode. Selv om mudringen pågår i hekketiden vurderer vi at tiltaket vil ha begrenset negativ effekt på fuglelivet siden området der det skal mudres i liten grad er brukt av fugl. Så lenge det gjennomføres tiltak mot forurensning, og etableres dobbel partikkelsperre som hindrer forurensning nedstrøms vurderer vi at tiltaket har en kortvarig og begrenset negativ konsekvens på fuglelivet, og at tiltaket kan gis dispensasjon. Vi vurderer kravet om et godt kunnskapsgrunnlag, jf. nml. § 8, som oppfylt.

Eventuelle kostnader ved miljøforringelse jfr. § 11 skal dekkes av ansvarlig tiltakshaver. Vi forutsetter at tiltakshaver ved gjennomføring av tiltakene har internkontroll som hindrer forurensning av alle typer til vassdraget, jf. nml § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Dersom det skulle skje utslipp, er det viktig at kommunal forurensningsmyndighet blir varslet umiddelbart. Det skal gjennomføres tiltak som reduserer avrenning til vassdraget i forbindelse med mudring. Det skal også gjennomføres tiltak som hindrer at fremmede arter blir spredt til område via utstyr brukt til mudring.

Statsforvalteren gir Moelven Eidsvoll Værk AS tillatelse til å gjennomføre mudring innenfor Andelva, Nessa og Risa naturfredningsområde. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Samfunnsmessige forhold

I henhold til forurensningsloven § 11 femte ledd, skal de forurensningsmessige ulempene ved et tiltak sammenholdes med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. For tiltak som kan medføre forurensning eller skader på biologisk mangfold, vil samfunnsnyttien av tiltaket være et relevant hensyn å vurdere, da dette vil kunne ha betydning for om tillatelse kan gis. Jo lavere samfunnsnyttien er, desto lavere er terskelen for å avslå søknaden. Når samfunnsnyttien av et tiltak er betydelig, så vil dette kunne veie opp for noen av de miljømessige ulempene som tiltaket vil medføre.

Formålet med mudringen er å rydde opp i forurenset sediment utenfor Moelven Eidsvoll Værk som en del av oppryddingstiltak. Sett i lys av dette vurderer Statsforvalteren at tiltaket er samfunnsnyttig. Vi vurderer at samfunnsnyttien av tiltaket overstiger de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at samfunnsnyttien overstiger de forurensningsmessige ulempene knyttet til tiltaket. Statsforvalteren gir derfor tillatelse til Moelven Eidsvoll Værk til mudring i forurenset sediment, og til flytting av edelkreps i forbindelse med tiltaket. Det gis også dispensasjon etter verneforskriften til å gjennomføre mudring i fuglefredningsområdet. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Moelven Eidsvoll Værk tillatelse til mudring i forurenset sediment, og til flytting av edelkreps i forbindelse med tiltaket. Det gis også dispensasjon etter verneforskriften til å gjennomføre mudring i fuglefredningsområdet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i forurensningsloven § 16. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført. At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for endring av tillatelse etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi varsler derfor følgende vedtak: Moelven Eidsvold Værk skal betale kr 94 600 gebyr for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Dette tilsvarer gebyrsats 5 i forurensningsforskriften § 39-4. Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats sendes Statsforvalteren innen 2 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Susanne Brix Røed
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tillatelse med vilkår

Kopi til:

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
AKERSHUS FYLKESKOMMUNE
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma
Kjell Sandaas
EIDSVOLL KOMMUNE

Postboks 5091
Majorstua

Postboks 1200 Sentrum

Rådhusgata 1

0301 OSLO

0107 OSLO

2080 EIDSVOLL

Tillatelse etter forurensningsloven til opprydding i forurensede sedimenter i Hurdalssjøen i Eidsvoll kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tillatelsen gjelder fra dags dato til arbeidene er ferdigstilt (med forbud mot mudring i vannforekomsten fra 1. oktober – 31. oktober).

Bedriftsdata

Tiltakshaver: MOELVEN EIDSVOLD VÆRK AS
Tiltakshavers adresse: Sagvegen 10, 2074 Eidsvoll Verk
Org. nummer: 973064738
NACE-kode og bransje: 16.100 - Saging, høvling og impregnering av tre (utgått i 2025)

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer: 2026.0130.T		
Tillatelse første gang gitt: 20.03.2026	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret: -
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Susanne Brix Røed seniorrådgiver

Endringslogg

Endrings- nummer	Endringer av	Saksnr.	Beskrivelse av endring
00.	20.03.2026	2019/51208	Tillatelsen ble gitt

Innhold

1	Tillatelsens ramme	3
2	Generelle vilkår	3
2.1	Gjennomføring av tiltak	3
2.2	Sikring av tiltaksområdet	3
2.3	Varsling av tiltaksgjennomføring	3
2.4	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	3
2.5	Utslippsbegrensninger	4
2.6	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.7	Endring av vilkår	4
2.8	Plikt til forebyggende vedlikehold	4
2.9	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	4
2.10	Internkontroll	4
2.11	Hensyn til friluftsliv og naturmiljø	5
2.12	Tilsyn	5
3	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	5
3.1	Miljørisikoanalyse	5
3.2	Forebyggende tiltak	5
3.3	Avvikshåndtering	5
3.4	Etablering av beredskap	6
3.5	Varsling av akutt forurensning	6
4	Mudring	6
4.1	Gjennomføring av mudring	6
4.2	Håndtering av mudrede masser	6
5	Fiske og flytting av edelkreps	7
6	Kontroll og overvåking	7
6.1	Kontroll- og overvåkingsprogram	7
6.2	Overvåking	7
6.3	Kvalitetssikring av målingene	8
7	Støy	8
8	Rapportering	8

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gis i forbindelse med opprydding i forurenset sediment utenfor området til Moelven Eidsvold Værk.

Det gis tillatelse til å mudre 500 m³ innenfor et område på ca. 1500 m².

Av hensyn til parringsperioden for edelkreps tillates det ikke arbeider i vassdrag i perioden 1. oktober-31.oktober. Før oppstart av mudringsarbeider skal det gjennomføres fangst og flytting av edelkreps, jf. vilkår 5.

Alle fysiske inngrep i vann skal gjennomføres innenfor etablert dobbel partikkelsperre. Det tillates heller ikke å gjennomføre fysiske inngrep i vann dersom turbiditetsmålere er ute av drift.

Utstyr som er i kontakt med vassdraget skal desinfiseres før og etter bruk.

Masser som tas opp i forbindelse med mudring skal leveres til godkjent behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32.

Moelven Eidsvold Værk (heretter kalt tiltakshaver) er ansvarlig for at alle vilkår i denne tillatelsen overholdes og plikter å informere vedkommende som skal gjennomføre arbeidene om de vilkår og begrensninger som gjelder.

2 Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknad dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de

restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.5 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 8. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning, eller annet er bestemt i tillatelsens punkt 3 til 8.

2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles, jf. vilkår 3.5.

2.10 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til akutt forurensning følger av vilkår 3.1.

2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

2.12 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

3.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3.3 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentakende, skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av straktiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

3.4 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

3.5 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

4 Mudring

4.1 Gjennomføring av mudring

Opptak av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig, under rolige strøm- og vindforhold, og med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene. Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Alle mudrearbeider i Hurdalssjøen skal skje bak etablert dobbel partikkelsperre, og det må gjennomføres turbiditetsmålinger ved alle mudrearbeider i vannforekomsten.

Dersom det påtreffes avfall i masser fra mudring, skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

4.2 Håndtering av mudrede masser

Mudrede masser som tas på land er å anse som et næringsavfall, og må leveres til godkjent behandlingsanlegg som har tillatelse etter forurensningsloven til å ta imot de aktuelle massene, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32. Det tillates kun gjenbruk av masser i tilstandsklasse 1-2, jf. M-608/2016. Masser i tilstandsklasse 3-5, skal leveres til godkjent behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle overskuddsmasser er levert, jf. vilkår 8.

5 Fiske og flytting av edelkreps

I nær tid før oppstart av mudrearbeider skal det settes ut minst 12 teiner for fangst av edelkreps. Teinene skal ligge i vannforekomsten over natta og i minst 12 timer. Utstyr som brukes til fangst av kreps må desinfiseres før og etter bruk. Dersom det fanges kreps, skal krepsen flyttes til et egnet område utenfor tiltaksområdet samme dag som de ble fanget.

Flyttingen skal ikke gjennomføres i paringsperioden for edelkreps 1. oktober til 31. oktober.

Fiske og flytting av edelkreps skal gjennomføres av en uavhengig 3. part med kompetanse på fagområdet. All håndtering av edelkrepsen skal utføres på en skånsom måte. Resultater fra fisket skal rapporteres til Statsforvalteren, jf. vilkår 8. Tillatelsen skal medbringes av den som gjennomfører utsettingen.

6 Kontroll og overvåking

6.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Det må i tillegg etableres et måleprogram for eventuelt utslipp av vann fra avvanning av muddermasser, samt eventuelt utslipp av vann fra spyling av masser.

6.2 Overvåking

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Under anleggsperioden skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst én referansestasjon som ikke er påvirket av de fysiske inngrep i vannforekomsten.
- Turbiditet i minst én målestasjon som er påvirket av de fysiske inngrepene i vannforekomsten og som maksimum ligger 50-100 meter fra tiltaksområdet.

Måleprogram for turbiditet i forbindelse med fysiske inngrep skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet.

Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter må tiltaket stanse til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Ved teknisk stopp i turbiditetsmåler må arbeidet stanses.

Det må gjennomføres jevnlig oppfølging og vedlikehold av turbiditetssensorer for å sikre at de fungerer som forutsatt.

Turbiditetsmåler må plasseres på en slik måte at den fanger opp partikkelspredning fra tiltaket. Det skal foreligge en faglig vurdering med begrunnelse for hvorfor turbiditetsmalere plasseres

der de gjør. Denne vurderingen skal være skriftlig og forankret i den dokumenterte miljørisikovurderingen.

6.3 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonal standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

7 Støy

Tiltakshavers bidrag til utendørs støy skal være i tråd med *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021) kapittel 4 *Retningslinjer for begrenning av støy fra bygg- og anleggsvirksomhet*.

8 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet.

Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av mudret og fylt ut område (angitt på kart med koordinater), mudringsdybde, tidspunkt for mudring og utfylling, samt mengde masse mudret og fylt ut.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger.
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent avfallsmottak. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert. Dersom masser er nyttiggjort skal det dokumenteres at massene som er nyttiggjort er fri for forurensning.
- Dokumentasjon på at masser som er fylt ut tilfredsstiller tilstandsklasse I-II i henhold til M-608/2016.
- Resultater fra fangst og flytting av edelkreps. Det skal kartfestes hvor eventuell kreps er flyttet, og det skal foreligge en faglig vurdering med begrunnelse for hvor kreps er flyttet til.

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.5

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2`,6,6`-tetrabromo-4,4`isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorete organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorete dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorete alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorete bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Triklosan(2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater

Nonylfenol og nonylfenoletoksylater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
